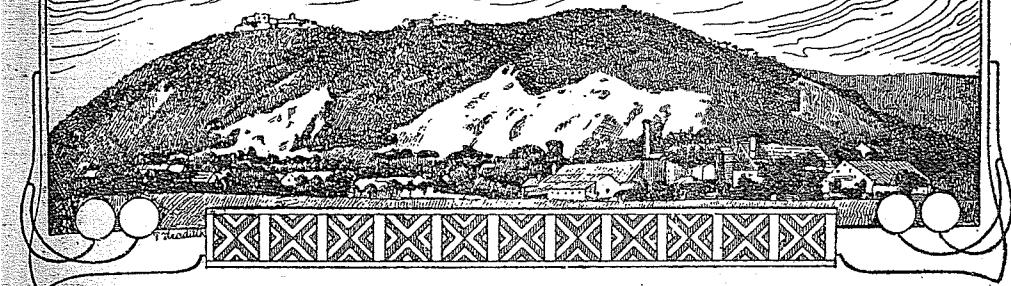

ZÁHORSKÁ KRONIKA

Archiv pohádek, pověstí, obyčejů, starožitností
na Záhoří a Pobečví.

Časopis lidopisný. Vychází měsíčně v Týně u Lipníka.

Cílo za 4 halíře. — Poštou v Rakousko-Uhersku celoročně 1 kor.

ROČNÍK V.

Ríjen 1909.

ČÍSLO 8.

Pověsti z Pavlovska.

(Hynek Spunar.)

Chlapci trhali v lese trávu. Uzřeli hada a domluvili se, že mu dvacítkou uřežou hlavu. Takový prý peníz se člověka nespustí. Jiřík Kudronkův uřezal si lískové vidlice, tou hada přivřel k zemi a dvacítkou hlavu uřezal. Chlapci strnule jemu přihlíželi a pak kupky natrhané chtěli nacpat do měchů a jít dvacítku utratit, aby se opět vrátila Jiříkovi do kapsy. Než tráva se všude hemžila hady, chlapci postrašení utíkali z lesa a hadi za nima. Veliký had svinul se v klubko, vymrštil se, padl Jiříkovi na záda a poválil jej. Houštinou pak ušel hadu a sešel se dotrhaný a poškrabáný s kamarády u dědiny. U kupce si hned za celou dvacítku nakoupili pamlsků, ale dvacetník se už do Jiříkové kapsy nevrátil.

* * *

Pod Javorníkem bydlel božec Mandula, lidí chodili k němu o radu v nemozech a nehodách. V koutnici za stolem měl zavřeného hospodářka (skřítku), jehož se ptal, co má lidu dáti za radu. Také tam měl zrcadlo, v němž spatřil, co lidé dělají. Jednou jde Pavlovicem k Hradčanům, potkal vozku a unaven prosil, aby ho svezl. Ten ale uhodil na koně a ten tam; než koně sami točili se v kole a dojeli k Mandulovi, neplatilo hulákání a bytí koní. Po tři hodiny jezdil v kole. Později zvěděl, že mu tak z trestu Mandula začaroval.

Jindy k Mandulovi přišlo dvanáct zbojníků a žádali na něm peníze. Posadil je za stolem, předložil pytél dukátů pobízeje je, aby brali dle libosti. Než žádný

sebou nemohl pohnout. Z Koutnice otevřené vylezl hospodářík přijav na se podobu čerta, a loupežníkům se posmíval. Mandula šléhl na to každého lískovkou a jeden po druhém jako ze sna probuzeni utekli.

* * *

K pantátovi myslivci rádi chodili sousedé na besedu, uměl pěkně vyprávět svou zkušenosť. Jednou hovořil takto: V podzim vyšel jsem jednou do lesa na čekanou; stojím za širokým javorem a tu pěkná liška vyšla na lisinu. Měl jsem nabito místo broků cvočky. Mířím, střelím. Přirazil jsem lišku ze ocas k dubu, házela sebou, až se dub otrásal tak silno, že žaludy jako krupobití padaly. Lišku jsem zabil, žaludy posbíral do dvanácti pýtlů. Těmi jsem vykrmil večeře, že měl na dlaň slaniny. Na vesno na to přiletělo na hradčanský rybník hejno kačen. Ze slaniny nařezal jsem kousky, zasukoval na šňůrku, svinul v klubko a šel k rybníku. Skrytý v houštině ponoril jsem klubko a odmotanou část pohodil na vodu. Hned tu byla kačena a první kousek slaniny spolkla i s motouzem, žrala dál polikajíc kousek za kouskem, že po chvíle za sebou motouzek se slaninami nechávala. Již tu byla druhá kačena, spolkla opět slaninu, a té se to opakovalo i třetí a dvanácté, třicáté. Tu jsem za konec vytáhl všecky kačeny. Byly to těžké břemeno, proto sem se motouzem i kačenami opásal, abych je donesl domu. Než, nastojte, kačeny roztáhlý křídla a vznesly mně do povětrí. Už jsem byl blízko mračen a letěl daleko od Pavlovic, když mně napadlo jednu po druhé zadusit. Tu jsem desíti unášen padl dolu a snesl se v Soběchlebích na střechu domu. Tam bylo upečeno dvanáct kačen, sousedé pozvání hodovali a nikomu nenapadlo, co jsem s nimi vystál.

* * *

Hospodář Vrána měl pěknou zahradu a zajíci mu ohlodávali pěkné štěpy, až líto bylo. Jednou v zimě napadlo sněhu na sáh. Vrána lopatou dělal po zahradě jámy a zajíci do nich padáli. Měl často maso na stole. Soused Muřák jednou pohlížel na něj ze stodoly a udal jej, že pytláčí. Hned tu byla prohlídka časně z rána. V jamách bylo hodně zajíců napadených. Pantáta lateřil a hrozil trestem. Vrána však jen se usmíval. Uřezal si lískovku, vytahoval jednoho zajíce po druhém, sbil lískovkou a pustil řka: „To já učím zajíce, aby mně nehubili zahradu“.

* * *

Na štědrý den v staré době hospodář ráno vstávaje, zabodl nad stolem nůž, kterým se chléb krájel, do trámu a nechal jej tam do nového roku. Jestli nerezavěl, byl rok úrodný; zrezavělý prorokoval neúrodu. Na ten den se nic nejedlo, ani nekouřilo, aby se spatřilo zlaté prasátko na střeše sousedově. Večer pastýř troubil po koledě a hospodyně jezdily po síni na roháči (vidlách s kolečkami na vytáhnutí hrnců z pece), aby krávy celý rok dojily. Zloději vysedávali po celý ten den pod stolem, aby je nikdo při krádeži nechytil.

* * *

Nad Lipníkem za Slavkovem táhnou se daleké lesy. Jedné části hor říká se: „Smolná“. Tam před lety sváželi oběšence čtyřma vraníky. Koně měli co táhnout, neboť zlí duchové posedali si na vůz k oběšenci, aby jej tam doprovodili. Strašívalo tam. O parném polednu strhla se tam vychřice a křík, hned na to pláč a chechtot a řinčení řetězů. Každý tomu místu vyhýbal. Večerem ohnivé bečky válely se do údolí, nebo obcházel černý pes z ohnivýma očima. Jednou v poledne putoval tuto sklenář s krošnou skla na zádech. Pod jedlou u cesty seděl černý pán čta z tlusté knihy. Uděšeně patřil, že na něj hledí z prázdných důlků očních. Polekal se a sběhl do údolí.

• • •

Litovské pohádky.

Přeložil P. Voitěch Srba.

19. Posedlá.

Když člověka na cestě připadne vichor, tu může v něj vejit zlý duch; taktéž když ústama pije vodu z potoka, z močidla, a podobně, tu snadno do člověka vklouzne rarášek, jestli pije se nepožehnaje. Loň (1870) prý byla u Nastarnových divčina, kterou kdysi vichor div že nezvrátil do rašeliniska (rozuměj bahna, travou porostlého). Divčina za nedlouho začala mást a bez ustání o samých čertech rozprávět: Zavolali k ní moc prý rozumného člověka; přišel, obkuřoval myrrhou, taky dal cosi pit a pravil, uhlídáte, dnes v noci budou se až stěny třást. A bylo tomu tak. Člověk odešel, dívčině pomalu ulevovalo, ale ne nádobro, neboť občas přec jen mátlá . . . Po nějakém čase ten jistý člověk byl na noc u Sienů. Sotva usnul, zbudili ho dva čerti, vstaň, vstaň! vyhnal nás dva, vyžeň i našeho třetího bratra! Člověk musel poslechnout, vyhnal taky toho třetího, a dívčina od posedlosti ozdravěla na dobro. —

«Šuhajův testament».

Chovej, otče, synáčka — jak ze zlata prstýnek,
kup mu, otče, koníčka — a turecké sedýlko (sedlo),
to turecké sedýlko — a na čapku kvítečko,
na čapku to kvítečko — a blýskavou šablenkou.

Ze dvorečka vyjel jsem — už s koníčkem »do řady!«
prvního pluku dojel jsem — koníček mi ochromnul,
druhého pluku dojel jsem — šablenka se zlomila,
třetího pluku dojel jsem — hlavičku mi zrúbali . . .

Lef, zezulko, zaleť k nám — přilefa tam zakuej,
lef, zezulko, zaleť k nám — zprávu dones matičce,
zprávu dones matičce — přes ty hory zelené!

Tamže najdeš zahrádku — v té zahrádce routečky,
v té zahrádce routečky — a mou milou sestřičku,
po boku mé sestřičky — najdeš i mou panenku.*)

*) Sestry v dajnách vždy kamarádi s nevěstami.

A tu vyříd matičce — že jí zbývá zármutek
a tu vyříd otcovi — že mu zbudé dvoreček («grunt»),
a tu vyříd bratrovi — že mu zбудou koníček,
a tu vyříd sestřičce — že jí zbudou volečky (do výbavy),
panence pak vzkazuju — že jí zbudou prstýnky.

Jak bývalo a jak je.

(L i t e v s k á d a j n a.)

V této zahrádce routy trhala,
na té stoličce ráda sedala,
hlavěnku si česala.

V tom zrcadélku vždy se zhlídala,
zdobíc věncem hlavěnku.

V této misečce obličeji myla,
vedle klada prstýnek.

Tak vyrůstala u své matičky,
jak v zahrádce routečka.

Routečky selas, routy klíčely,
rozkvětaly lilije.

A co ses vdala za šuhajíčka,
za tu šelmu šuhaje;
ostí zaselas, ostí ti pučí,
kvetou, páli — kopřivy!

Vesničtí osedlí na panství Helfštýnském r. 1609.

Z registrů panství Helfštýnského vypsal P. J. Badura, farář v Oseku.

Jiří Šl. Bruntálský z Vrbna dal r. 1609 sepsati všechny poddané ve vsích a platy, jakož i naturální dávky, které jim bylo odváděti. Z těchto výkazů možno poznati, že v mnohých vsích, nyní po 300 letech, není ani jediného potomka, jenž by jméno po svých předcích dědil. Též z nich poznáme jejich povinnosti.

Ves Týn měla 23 zahradníků a k ní patřil domek na Rybářích. Jména: Anna Ciganka, Martin Caletka, Jan Fanda, Mikuláš Zdražil, Macek Vrchní, Tomáš Kučera, Michna Polák, Macek Něostrý, Jan Šidlach, Martin Mikuláš, Jan Krejčí, Martin Olša, Jura Hruška, Martin Cihlář, Martin Výoral, Pavel Thanu, Anyška Chvatalka, Macek Dolní, Jan Hajný, Pavel Tupý, Jan Kroupa, Kašpar Sládek, Jan Čař z Rybař.

Ves Paršovice měla 5 pololáníků, 8 čtvrtláníků, 1 zahradníka a dvorství, celkem 15 osedlých. Jména: Martin Jahoda, Vítěk Zamastil, Václav Půta, Václav Lenoch, Melichar, Martin Mrštík, Jan Pobral, Matouš Řídkosel, Urban, Martin Mačák, Jiřík Pospíšil, Jakub Mikšík, Mikuláš Lacinů, Václav Valuška, Anna Dvorská Štěpánka.*

*) V téže vsi r. 1611 přibylo 6 chalupníků: Martin Mrštík, Janek Malý, Václav Pagala, Jurečka, Jira Močioves a Bartoň.

Ves Valšovice měla dvorství, 1 pololán a 3 čtvrtlány, celkem 5 osedlých. Jména: Martin Bezděk, Dvořák, Pavel Malý, Jan Škrtek, hajný, Pavlík a Václav Nevrla.

Ves Rakovy měla 25 osedlých, o nichž není zaznamenáno jaké usedlosti měli.¹⁾ Jména: Jakub Jacha, Mikuláš Šidlů, Jan Páral, Matouš Ducháčků, Macek Staroveský, Martin Haluza, Jan Zelů, Jura Abych, Václav Holan, Jan Svoboda, Jura Hloušek, Matěj Kucharka, Jan Janek, Tomáš Tomanů, Mikuláš Holanů, Adam Holý, Jiřík Holana, Jan Fojt, Jakub Holbů; tento měl totíkko chalupu.

Ves Byškovice měla 3 dvorství, 12 celoláníků, 6 tříčtvrtláníků, 5 pololáníků a 1 podsodek; celkem 28 osedlých. Jména: Jan Plšek, Matouš Nedošlý, Matejsek, Mikeš Koláčů, Martin Dolák, Matěj Málek, dvořák, Martin Ptáček, Jakub Stáhal, Janeš Krčmář; při krčmě byl podsodek; Václav Václavek, dvořák, Dobeš Baďura, dvořák, Martin Pospíšil, Mikuláš Drín, Jura Hlaváč, Mikuláš Kolaník, Vacula Pitroun, Pavel Pavláčka, Jurka Pejček, Štěpáneč, Štěpán Voldan, Tomáš Menojinak Toman, Staněk, Klímek, Václav Kuchař, Mikulaš Božek, Jura Pitroun, Jan Dulejček, Matěj Nespal.²⁾

Ves Příkazy měla 1 dvorství, 9 celoláníků, 1 tříčtvrtlánika, 3 pololáníky, 1 čtvrtlánika a 2 zahradníky; celkem 17 osedlých. Jména: Adam Michu, Pavel Zima, Matěj Vašinů, Jan Zubal, Matěj Psotka, Martin Valenka, Staněk Švec, Martin Mikšíků, Jakub Dluhoň, Martin Marek, Jan Adamů, Vašek Zahorů, Martin Kaša, Václav Liška, Budišilka, Václav Vašička, Jura Smolka, dvořák.

Ves Horní Újezd měla 3 dvorství, 3 celoláníky, 1 tříčtvrtlánika, 25 pololáníků, 2 podsedky, 1 zahradníka, 1 lázeň, 2 krčmy, 1 mlýn a k ní se čítal ještě hajný v Osíčku; celkem 40 usedlostí. Jména: Marta Škarbova, Václav Budíků, Petr Kovář, Lukáš, Vašek Kostelník, Mikuláš Hašů, Jiřík Pupinka, Jura Heilik, Jura Adamek, Pavel Mrhal, Jan Mikulášek, Jan Macháček, Pavel Chlapek, dvořák, Jan Pechů, Ondra Hložků, Anna Lezebnice, Tomáš Stoupal, Matěj Obádal Jan Nemrava, Jan Fila, Jan Blahů, Jan Mazačů, dvořák, Pavel Bobíků, Jan Chlapíček, Martin Matule, Jura Vojka, Jan Mikšík, Vašek Krejčí Matěj Stoupal, Tomáš Zborníků, Matěj Mikeš, Jan Smolka, Jurka Dvorský, Jan Čelan, Matěj Shnilých, Janoš Krčmař, Tomáš Hřib, Pavel Dvorský, dvořák, Martin Hejný v Osíčku a Jura Mlynář.³⁾

Ves Vítovice měla 1 celolánika, 8 tříčtvrtláníků, 28 pololáníků, 1 půldruhélánika, 6 čtvrtláníků, 1 podsodek, 3 zahradníky, 1 krčmu a 1 mlýn; celkem 55 osedlých. Jména: Jura Němec, Václav Stara, Lukáš, Tomáš Vrba (měl 2 pololány), Jan Husička, Martin Starý, Jura Severů, Pavel Ryška, Mikuláš Zaksonů, Jiřík Masař, Barbora Jurčíková, Jura Sovů, Jan Pouchal, Mikuláš Mikyška, Dudek Rečina, Ján Zlámal, Václav Pospíšil, Martin Mikšánek, Václav Nováků, Kača Ledamašková, Martin Zamazal, Matěj Kovář, Tomáš

1) Dle gruntovního platu a dle urbáže z r. 1700 soudice, byli zde: 2 dvořaci, 5 pololáníků, 4 půldruhéláníci, 11 čtvrtláníků, 2 zahradníci a 1 chalupník.

2) R. 1611 přibyli 4 chalupníci: Jira Švejvara, Mikeš Kolanek, Adam a Jira Horník.

3) R. 1611 přibyli 4 chalupníci: Matěj Bařina, Václav Krejčí, Václav Klobasa a Václav Nesvadba.

Sitvanů, Martin Bulala, Martin Žaloudek, Václav Konečný, Jan Koutný, Václav Bubníků, Jan Jakšů, Mikeš Chmelík, Burian, Jan Zimů, Jan Buča, Martin Pátků, Jan Jambor, Mich. Prokšů, Jan Krejčí, Martin Mikšánek, Anna Hanna, Jan Koptivý, Matěj Holanů, Mikuláš Nesvadba, Jan Studený, Jan Hlobil, Martin Kalman, Jan Sovů, Vaněk Odvažkův, Jan Mlynář, Jan Loubal, Dobeš Král, Jan Benda. Pável Bělka, Jan Prokšů, Matouš Pupeničník, mlynář Žákovský.¹⁾

Ves Horní Něčice měla 2 dvorství, 2 tříčtvrtláníky, 17 pololáníků a 2 zahradníky; celkem 23 osedlých. Jména: Mikuláš Chytík, Matěj Lazebník, Martin Váňů, Klimeš Štika, Jura Jašků, Jan Pisářek, Jan Vystrčilek, Tomáš Krmal, Jan Novák, Martin Machálek, Václav Ptáček, Remeš, Mikuláš Bujnů, dvořák, Jan Vítků, Vašek Váňů, Václav Vacula, Matouš Kozů, Jura Číhalů, Jura Sládek, Martin Kristinek, Jura Janů, Vaněk Pavlasů a Martin Ramba, dvořák.

Ves Dolní Něčice měla 1 dvorství, 12 celoláníků, 2 tříčtvrtláníky, 6 pololáníků, 2 zahradníky, 2 krčmy a 2 mlynáře; celkem 27 osedlých. Jména: Václav Máchala, Martin Holub, Jura Humla, Mikuláš Jašků, Mikuláš Vaňíčků, Matěj Skokanů, Jan Vejstřela, Jan Dorazilů, Mikuláš Kabela, Pavel Mlynářů, Tobiáš Krajan, Matouš Herynků, Václav Kubíčků, Matěj Maňásek, Martin Holečků, Pavel Herynk, Jan Vořek, Václav Franěk, Jan Chromých, Janek Tesař, Matěj Landa, Pavel Holečků, Pavel Straků, Jan Čízek, Jura Dvorský, dvořák.²⁾

Ves Soběchleby měla 1 dvorství s kuchynskou, 10 tříčtvrtláníků, 12 pololáníků, 3 podsedky a 7 zahradníků; celkem 32 osedlých, z nichž jeden měl 2 grunty, půllán a čtvrt. Jména: Daniel, Martin Pytlíků, Macek Hotář, Jan Fojtů, Jakub Čidečka, Václav Stáhal, Martin Fojtů, Jura Solař, Martin Zich, Jan Buča, Vaněk Štrola, Mikeš Nedvěd, Jura Virgula, Václav Kutaluže, Pavel Hošek, Jan Sýkora, Vašek Šupina, Bartoň Pytlík, Kateřina Kufalka, Jura Virgula, Jan Štrolík, Pišek, Mikuláš Kroutil, Jan Martinků, Tomáš Lejtů, Jura Valach, Burian Bouřa, Tomáš Souček, Klímek, Jura Lazebník, Matěj Starostků, Jan Holý a Mikuláš Hejný měli dvorství s kuchynskou.

Dvorští ze Symře byli dva: Vaněk Dvorský a Martin Micheyn.

Ves Radotín měla 2 celoláníky, 4 tříčtvrtláníky, 10 pololáníků a 1 podsedek; celkem 17 osedlých. Jména: Matěj Caletků, Martin Uvízl, Jan Tomanků, Jan Havlů, Jan Jeřábek, Jan Homolů, Jura Doležal, Martin Pazderný, Jan Sládek, Jura Svěcený, Martin Pala, Martin Šilhavý, Tomáš Partyček, Macek Chytíků, Havel Mničovský, Martin Pavlíků a Jan Hačina.

Ves Hlinsko mělo 5 pololáníků, 2 čtvrtláníky, 6 zahradníků a 1 lazebníka; celkem 14 osedlých. Jména: Staněk Pašternů, Matěj Bělina, Martin Ryzý, Jura Novák, Vašek Vrána, Matěj Peřina, Matěj Roztrísal, Jan Štarnecký, Martin Strnadek, Jan Teplý, Jan Pojezdný, Jan Tybura, Jura Stáhal, Jan Kostrbatý, lazebník.

Ves Lhota měla 17 osedlých zahradníků, z nichž 2 zahradny měl p. Václav Mol; ostatní se jmenovali: Martin Pipich, Dudek Stejný, Tomáš

¹⁾ R. 1611 přibyli 2 chalupníci: Adam Smišků, Jira Slaných a Václav Bílý.

²⁾ R. 1611 přibyli 3 chalupníci: Picek Tesař, Jan Tkadlec, Martin Pipalík.

Rumpal, Matěj Malý, Jan Hasejt, Jakub Trefil, Jan Sluha, Havel Švenda, Vaněk Kanta, Marta Klákarová, Vanis Zych, Jakub Slachů, Staněk Hlaváč, Jan Zvěřina a Vítěk Poddaný.

Ves Osek měla 24 půldruhéčtvrtláníků, 23 čtvrtláníků, 3 podsedky, 2 zahradníky, 1 chalupník a 5 kněžských poddaných, z nich jeden měl půldruhé čtvrtě, 1 čtvrt, 2 zahradny a 1 chalupu: celkem 67 osedlých, z nichž 2 bývali na Rybářích. Jména: Jan Brychta, Jan Francěk, Jura Svodič, Václav Vratiš, Václav Vačiců, Ondra Koukalek, Martin Záboj, Václav Malývašek, Václav Plka, Jura Černý, Jan Vitáků, Šebestian Okurka, Řehoř Mertl, Jakub Krampl, Jan Fragnak, Jura Pater, Václav Komárovský, Daniel Vratiš, Vítěk Skrný, Martin Navrátil, Jan Ryšavý, Bartoň Ťalek, Matouš Koukal, Martin Chlapisko, Jan Rosný, Martin Cigan, Václav Holíček, Klímek, Matouš Srna, Jura Jansa, Jan Janda starý, Jan Peluška, Ondra Jašek, Pavel Stratil, Jan Hodis, Matěj Chudas, Martin Straka, Tomáš Krnoš, Bartoň Dobroň, Jan Dobroň, Jakub Alinka, Mikeš Rokoš, Jan Plejžek, Bartoň Cholava, Jakub Dovrtěl, Jura Štěpánů, Václav Vážných, Václav Čeryna, Vavřinec Stachá, Mikeš Hlátký, Jan Hlasný, Matouš Krejčíř, Lida Otíková, Jan Doležal, Václav Žour, Susanna Svořinková, Vítěk Piček, Ondra Netopil, Mikuláš Hořívka, Václav Petrek, Jura Zlámal, Mikeš Podmolík; na Rybářích: Vaněk Řídký a Barbora Kuboud.¹⁾

Ves Malé Prosenice měla 12 pololáníků, 1 půldruhéčtvrtláníka, 1 čtvrtláníka, 2 zahradníky, 2 mlýny a 2 chalupy; celkem 20 osedlých. Jména: Matěj Vrblec, Martin Ježek, Matěj Jeníčků, Vaněk Stratil, Jan Bosák, Tomáš Tobolka, Jan Chejnů, Martin Laník, Jürka Krčmář, Jan Řehoř, Jan Pouček, Martin Šplta, Jura Chejna, Václav Tovačovský, Martin Životský, Martin Rubáč, Jan Mlynář, Florian Hevnar, mlynář.

Ves Velké Prosenice měla 13 pololáníků, 5 čtvrtláníků a 6 zahradníků; celkem 24 osedlých. Jména: Matouš Broušek, Jura Slaměný, Václav Smetana, Jan Kazda, Matěj Crha, Jura Kužel, Jura Vachalý, Václav Vamle, Blažej Blaha, Mikuláš Sedláček, Jan Navrátil, Mikuláš Nesvadba, Marta Pořádná, Florian Hevnar, Tomáš Valouch, Adam Zdražil, Janíček Cheynů, Václav Kouřil, Jan Čáda, Pavel Charlamza, Jan Psotka, Martin Jakšíček, Kuba Smetanů, Dorota Pavlová.

Ves Tupes měla 11 zahradníků a 3 chalupníky; celkem 14 osedlých. Jména: Šimek Fojt, Janek Zahradník, Tomáš Loubal, Jan Janáček, Pavel Tesař, Matouš Chabina, Zmeškalka, Remeš, Vítěk, Sklenář, Jura Pištáček, Jíra Klanice, Adam Hliněný, Václav Opálka, Pavel Popelák.

Ves Lýsky měla 2 dvorství a 6 pololáníků; celkem 8 osedlých. Jména: Martin Kaňa, dvořák, Jan Zavadil, Jura Juříček, Tomáš Malík, Martin Řitka, Jan Kalaš, Jan Tatar, pí. Kateřina Kosteláková, dvorství.

Ves Dolní Oujezd měla 8 pololáníků, 11 půldruhéčtvrtláníků, 4 čtvrtláníky, 1 půlčtvrtláníka, 5 zahradníků, 1 mlýn,²⁾ 2 krčmy, 3 chalupy; celkem 34 osedlých. Jména: Macek Kudlatý, Šimek Šimčík, Martin Mikan, Daněk

¹⁾ R. 1611 přibyli 2 chalupníci: Jira Školoud a Václav Mlynář.

²⁾ Mlynář měl též čtvrtlán.

Podávalů, Matěj Šmarý, Jan Francek, Bartoň Šlichta, Tomáš Hladis, Petr Pecha, Macek Řezník, Matouš Halamů, Mikuláš Jafů, Martin Petrů, Prokop, Jan Francek, Mikeš Včerejšků, Martin Kusý, Jan Brhel, Michal Skříčků, Matěj Podával, Matěj Starosta, Tomáš Zuzaník, Jura Hlavasů, Mach Vitík, Václav Hloušek, Matouš Matoušek, Matyáš Mlynář, Řehoř Brázda, Matěj Král, Václav Štěrba, Jan Vávra, Mikuláš Vacura, Matěj Mladotů a Mach Petrů.

Ves Trnávka měla 5 pololáníků, 2 půldruhé čtvrtláníků, 2 čtvrtláníky, 2 zahradníky a 2 chalupy; celkem 12 osedlých. Jména: Jan Havlásek, Havel Horáček, Jura Janšta, Jan Ujčíků, Jan Bošák, Jan Vala, Jan Mravníček, Adam Navrátil, Matyáš Mihula, Matěj Těšický a Urban.

DROBNÉ ZPRÁVY.

V Javorníku (táhlý kopec mezi Lhotou a Chvalčovem) bývali zbojníci. Přihodilo se, že byl jeden polapen, do Olomouce odvezen, aby ho oběsili. Když mu tam kat oprátku na krk kladl, zvolal: »Je-li tu někdo od Javorníka, ať z jara hledá lípu, která se nejspíš rozvine. V ní nalezne poklad!« Stalo se po čase, že jeden hospodář z Chvalčova koupil v horách starou lípu za tolár, vykopal ji i s pařezem, okleštěl a zapřáhl volky, aby ji odvezli. Když ji kladl na vůz, viděl, že je práchnivá a v ní mnoho peněz. Opatrně dovezl ju domů, vybral peníze a stal se nejbohatším sedlákem v okolí.

V Pavlovicích nalezl kamenný obušek pan Vincenc Karásek, šafář velkostatku na „Blazech“. Je to památka výzbroje praotců našich z doby mladší kamenné 2—3000 leté na Moravě. Ukládejte tyto na oko nepatrné památky z pravěké doby v musejích; z Pavlovska v Přerově a z ostatního Záhoří v Hranicích s nápisem místa nálezu. Pod rouškou vlasteneckého snažení skupují někteří lidé tyto památky za nepatrnou cenu a prodávají k svému prospěchu do ciziny. Je to hřich na Záhoří a Poběčví páchaný zneužitím důvěřivosti lidu.

Záhorskou Kroniku doporučujte přátelům a známým, aby se udržela hojným odebíráním hromadným v dědinách pro léta příští. Takto by časopis tento mohl se pak rozšířit a rozvést v letech příštích na Valašsko a Slovensko moravské. Všude je plno pčkného podání z dávných dob vlasti naši. V prosinci stanoví se počet výtisků pro rok 1910. Na pozdější přihlášky nelze pak ohledu bráti.